

STATENS BRANDINSPEKTION

Meddelanden

1957:2

Användning och uppställning av rökrörsanslutna oljekaminer och fristående fotogenelement.

Sprängämnesinspektionen har i anvisningar nr 55:1/1957 utfärdat närmast för tillverkare avsedda konstruktions- och provningsbestämmelser för rökrörsanslutna oljekaminer och fristående fotogenelement.

Kännetecknande för dessa båda apparattyper är följande:

- 1) De är endast avsedda för rumsuppvärmning (således ej för torkning).
- 2) Endast bränsle med flampunkt över 30° C får användas t ex kristallolja, varnolen, fotogen eller - i enstaka fall - dieselolja.
- 3) Apparaterna har till skillnad från varmluftspannorna (jfr brandinspektionens meddelande 1956:8) varken pump för bränslet eller fläkt för luften.

Oljekamin är i allmänhet försedd med förångningsbrännare, till vilken bränslet föres under självtryck via en nivåregulator. Förbränningsluften tillföres genom självdrag. Kaminen skall vara ansluten till skorsten för bortledning av förbränningsgaserna.

Fotogenelementet, som är avsett att uppställas fristående, har vanligtvis vekbrännare, från vilken förbränningsgaser och uppvärmd luft med självdrag föres direkt ut i rummet.

Provning av de ifrågavarande apparaterna sker vid Statens Hantverksinstitut och typgodkännande utföras av Sprängämnesinspektionen. Apparat, som erhållit typgodkännande, skall vara försedd med väl synlig skylt av metall eller annat hållbart material eller med varaktig påskrift, angivande

- a) tillverkarens respektive importörens namn
- b) typbeteckning och tillverkningsår
- c) tillåtet bränsle
- d) apparatens maximieffekt i liter bränsle pr timme
- e) sprängämnesinspektionens (SÄI:s) godkännandenummer (certifikat nr .....).

Vidare skall varje apparat på ovansidan vara försedd med metallskylt med texten "Över 125°. Får ej övertäckas".

Förteckning över av sprängämnesinspektionen godkända kaminer och element tillhandahålls av Svenska Tarifföreningen, Skeppsbron 26, Stockholm C.

Konstruktionsbestämmelserna i Sprängämnesinspektionens anvisningar nr 55:1/1957 behöver icke tillämpas på apparater, som föreligger till allmänheten före den 1.6.1958. Apparater, som godkänts i enlighet med tidigare gällande provningsnormer och som är försedda med Sprängämnesinspektionens certifikatnummer får även i fortsättningen användas. De får emellertid ej föreläggas till allmänheter efter nämnda datum.

Då oljekamin och fotogenelement, som icke typprovats och följaktligen icke är försedd med SÄI:s godkännandeskylt, kan innebära avsevärd brandfara, får statens brandinspektion härmed rekommendera brandchefer och brandsynenämnder att icke till användning förorda annat än typgodkända apparater och att i samband med besiktningar och brandsyner i möjligaste mån tillse att endast typgodkända apparater användes.

Ann. Kopia av utredningshandlingarna rörande brand orsakad av oljekamin eller fotogenelement bör genom brandchefens medverkan insändas till Sprängämnesinspektionen, Birger Jarlsgorg 5, Stockholm C.

Med avseende på oljekaminers och fotogenelements användning och uppställning bör följande iakttagas.

1. Användning i olika slags lokaler.

Såväl oljekamin som fotogenelement bör på vissa villkor och med vissa i det följande närmare angivna inskränkningar få användas i bostäder, kontor, industri-, hantverks-, affärs- och lagerlokaler, samlingslokaler m fl utrymmen. Som generellt villkor gäller därvid att i lag och förordning (exempelvis brandlag, brandstadga, brandordning, byggnadsstadga, förordning angående eldfarliga oljor) meddelade föreskrifter ävensom av offentlig myndighet i övrigt (exempelvis byggnadsnämnd, hälsovårdsnämnd, yrkesinspektion) utfärdade bestämmelser skall iakttagas.

Oljekamin och fotogenelement får icke användas i lokal, där med hänsyn till brandfaran användning av öppen eld är förbjuden. Till denna kategori av utrymmen hör rum för sprängämnen, rum där man har att räkna med risk för brännbar gas eller brännbar ånga (exempelvis sprutmålningsrum, garage, bilreparationsverkstad eller annan lokal, där brandfarlig vätska förvaras eller användes) samt rum, där explosiv damm- luftblandning kan förekomma (exempelvis kvarn för såd eller trämjöl eller annan lokal för malning eller pulvrisering av brännbart ämne).

2. Anslutning av oljekamin till skorsten.

För skorsten till vilken oljekamin anslutes gäller föreskrifterna i byggnadsstadgans 67 § samt byggnadsstyrelsens anvisningar till denna. Detta innebär bl a att för murad rökkanal avståndet från

4.

kanalens insida till brännbar byggnadsdel skall vara minst 0,23 m.

Förbindelserör (av plåt) mellan oljekamin och skorsten eller kakelugn bör vara så kort som möjligt och ha en sträckning, som ger minsta möjliga dragförlust. Förbindelseröret bör vara så tätt som möjligt och bör ej luta nedåt från kaminen räknat.

Anm. Med den metod för bränsle- och lufttillförsel, som användes vid rökrörsansluten oljekamin av godkänd typ, föreligger - under förutsättning att draget i rökkanalen är tillfredsställande - ingen risk att oförbränd eller ofullständigt förbränd olja skall komma in i rökkanalerna och vid antändning förorsaka förpuffning eller explosion i dessa. Om emellertid draget i skorstenen är dåligt och tillförseln av förbränningsluft på grund härav blir otillräcklig, kan kaminen börja ryka och sota. Detta är givetvis i och för sig en olägenhet, men torde också i ogynnsamma fall kunna medföra risk för brand. Då denna risk vid kakelugnar med deras mera invecklade rökkanaler är större än vid en vanlig rökgång, bör vid kaminanslutning till kakelugn dragförhållandena speciellt noga undersökas av skorstensfejare (jfr brandinspektionens meddelande 1956:4).

3. Behov av luftomsättning vid fristående fotogenelement.

Vid användning av fristående fotogenelement i lokal med mindre god luftomsättning bör observeras att förbränningen kan bli ofullständig med koloxidfara som följd. Andra olägenheter i sådana fall är hög luftfuktighet, som kan ge upphov till fuktskador, samt fotogenlukt. Är rumsvolymen liten, ökas de angivna riskerna och olägenheterna.

4. Oljekamins och fotogenelements uppställning.

Oljekamin och fotogenelement bör vara uppställda på sådant sätt i förhållande till brännbar byggnadsdel, brännbar inredning eller brännbara varor att risk för antändning icke förefinns samt att påfyllning av bränsle icke försvåras.

Den fria höjden från oljekamins eller fotogenelements översta del till brännbart tak eller till annan över apparaten befintlig brännbar byggnadsdel bör vara,

om byggnadsdelen är oskyddad, minst 1,0 m

" " " brandhårdigt beklädd, minst 0,75 m.

Avståndet i horisontalled från oljekamin eller fotogenelement till oskyddad, brännbar byggnadsdel eller till brännbar inredning eller brännbara varor bör vara minst 0,30 m och till brandhärdigt skyddad byggnadsdel minst 0,20 m. Förbindelserör för oljekamin bör icke anbringas närmare oskyddat trävirke än 0,45 m och ej närmare trävirke, som är försedd med brandhärdig beklädnad, än 0,23 m.

Arm. Brandhärdig beklädnad är rörning och puts eller därmed ur brandskyddssynpunkt likvärdig beklädnad, fästad på betryggande sätt på underlag av erforderlig hållfasthet. Likvärdig beklädnad är exempelvis 13 mm tjock gipsplatta eller 8 mm tjock asbestcementplatta.

Stadig järn- eller metallplåt, som är fästad på vägg, som skall skyddas, på minst 3 cm fritt avstånd från denna och på sådant sätt att luftväxling kan ske mellan plåten och väggen, kan i detta sammanhang jämföras med brandhärdig beklädnad.

Oljekamin bör vara uppställd på underlag av obrännbart material.

Fotogenelement bör inom industri-, hantverks-, affärs- och lagerlokaler samt inom samlingslokaler vara fast uppställt - d v s väl fastsatt i golv eller annan byggnadsdel - på underlag av obrännbart material.

Det obrännbara underlaget, som kan vara utfört av exempelvis betong, sten eller plåt bör täcka en yta som sträcker sig minst 0,30 m utanför kaminens stödyta.

Ingvar Strömdahl
Ingvar Strömdahl
Riksbrandinspektör

Den 15 april 1957

Statens Brandinspektion, Box 7097, Stockholm 7, Tel 23 23 30.

Summary in English:

THE GOVERNMENT INSPECTORATE OF FIRE SERVICES

Informative Recommendations 1957:2

Flue-connected Oil Stoves and Portable Kerosene Heaters.

As per the Circular 55:1/1957 of the Government Inspectorate of Explosives, from and on June 1st, 1958, sales to the public of apparatus as per heading will not be allowable unless the type has been subjected to certain tests and conforms to certain specifications.

It is recommended that said desiderata be adhered to as far as possible even in the meantime. Also the different kinds of localities, wherein such stoves and heaters are permissible, generally or under certain conditions, are detailed, and recommendations for installation, flue connections, requisite air volume etc are given.

